

Nr 12

Utlåtande i anledning av väckta motioner angående anpassningsproblemen i arbetslivet

I de likalydande till allmänna beredningsutskottet hänvisade motionerna I:48 av herr *Nyman* och II:61 av herr *Westberg m. fl.* hemställes att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om forskning i syfte att söka kartlägga förutsättningarna för en god arbetsanpassning till uppkommande förändringar i arbetssituationen.

I motionerna anföres bl. a. att näringslivets utveckling och omställning medfört ökade krav på arbetskraftens anpassningsförmåga till ändrade arbetsplatser, tillverkningsmetoder och produktionsformer. Den fortgående automatiseringen ger anpassningsförmågan allt större betydelse. Särskilt de socialpsykologiska synpunkterna har uppmärksamrats för litet. Den tekniska utvecklingen kan väntas medföra ytterligare radikala förändringar i arbetskrafter, arbetsinnehåll och arbetsvillkor i övrigt.

Beträffande motiveringen i övrigt får utskottet hänvisa till motion II:61.

Utskottet

De i motionerna upptagna problemen om anpassning i arbetslivet framfördes även i motioner vid 1962 års riksdag, vilka behandlades av allmänna beredningsutskottet. I sitt utlåtande (nr 24/1962) över motionerna erinrade utskottet bl. a. om den verksamhet på området som bedrevs av Personaladministrativa rådet. Utskottet hänvisade också till att statens medicinska forskningsråd då nyligen tillsatt en kommitté — subkommittén för medicinsk yrkesforskning — med uppgift bl. a. att skaffa en överblick över den arbetsmedicinska forskningen och forskningsbehovet och att föreslå åtgärder. Riksdagen biföll utskottets hemställan att motionerna, i den mån de icke kunde anses besvarade med vad utskottet anfört, icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Den ovannämnda kommittén har nyligen avgivit ett betänkande med titeln »Arbetsforskning-resurser-önskemål». Däri behandlas bl. a. frågorna om arbetsanpassning och om arbetsforskningens behov.

Bland åtgärder som synes vara av betydelse i detta sammanhang må också erinras om att enligt beslut av 1962 års riksdag till en riksbankens jubileumsfond avsatts ett belopp av 250 milj. kr. i form av värdehandlingar och värdepapper. Vid riksbankens 300-årsjubileum år 1968 beräknas värdet

av dessa papper uppgå till omkring 400 och avkastningen till omkring 18 milj. kr. En särskild kommitté har till uppgift att föreslå hur dessa medel skall användas. Enligt vad föredragande departementschefen uttalat i proposition nr 48 till årets riksdag angående reformering av socionomutbildningen torde kommittén komma att föreslå att fondmedlen i första hand skall gå till forskning som syftar till ökad kännedom om samhällets funktioner och om människans reaktioner inför dess av tekniska, ekonomiska och sociala förändringar betingade utveckling.

Såvitt utskottet kunnat bedöma kommer goda förutsättningar att föreligga för genomförande av en kartläggning av med arbetsanpassningen sammanhängande problem. Något riksdagens initiativ i frågan synes f. n. icke erforderligt, varför utskottet hemställer,

att de likalydande motionerna I:48 och II:61 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 17 mars 1964

På allmänna beredningsutskottets vägnar:

NANCY ERIKSSON

Närvarande:

från första kammaren: herrar Widén, Schött*, Söderberg*, Eric Gustaf Peterson*, Tage Johansson, Svanström*, Wallmark och Hedlund;

från andra kammaren: fru Eriksson i Stockholm, herrar Jacobsson i Sala, Carlsson i Huskvarna, Dickson, fru Jäderberg, herrar Nilsson i Bästekille, Lundmark*, fröken Anderson i Lerum, herrar Svanberg och Hyltander*.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.